

Shet shugylasy

Shet aýdandyq qoǵamdyq-sarasy gazetі

Gazet 1937 jyldan bastap shyǵady

beisenbi, 9 qarasha 2023 jyl №45 (11 086)

15 қараша - Ұлттық валюта күні

30 жыл: дерек пен дәйек

ТӨЛ ТЕҢГЕМІЗДІҢ ТАРИХЫНА ШОЛУ

Қазақстан Республикасы Тәуелсіздігін алған жылдары экономикалық тұрақтылыққа ие болу қажеттігі туындаған болатын. Сол жылдары Кеңес одағының құрамындағы елдер рубль аймағынан шығып, өз валютасын шығара бастады. Қазақстан да өз валютасын дайындауға кірісті.

Төл теңгеміздің өзіндік шығу тарихы бар. Теңгенің алғашқы үлгісін жасау мақсатында арнайы топ құрылып, Тимур Сүлейменов, Мендібай Әлин, Ағымсалы Дүзелханов, Хайролла Ғабжелеловтер жасап шығарған еді. Олар жұмыстарын Қазақстан мәдениетінің тарихи даму аспектілерін зерттеуден бастаған. Ұлттық валютамызды «теңге», ал оның жүзден бір бөлігін «тиын» деп атауды сол кездегі Жоғары ке-

нестің төрағасы Сауық Тәкежанов ұсынған болатын. Сол уақытта ұлттық ақшамыздың екінші қайтара аты өзгермейтіндігі, оны бір атаумен шығару үшін оны әбден зерттеп барып, бір шешімге келу қажеттігі айтылды. Соған орай бүкіл тарих көтеріліп, қазаққа қатысты еңбектер актарылып, болашақ валютамыз «теңге» деген атауға ие болды.

Ұлттық валютамызды жасап шығаруға екі жылдай уақыт кеткен болатын. 1992 жылы тамыздың 27-сі күні Ұлттық банк басқармасы теңге купюрасының үлгілерін бекітті. 1993 жылдың 12 қарашасында Қазақстан Республикасының тұңғыш Президенті Н.Назарбаев «Қазақстан Республикасында Ұлттық валюта енгізу туралы» Жарлыққа қол қойып, 15

қарашада таңғы сағат 8.00-де айналымға енді.

Ең алғашқы теңгемізде белгілі тарихи тұлғалардың портреттері, Алатау мен Көкшетау көріністері, Қожа Ахмет Яссауи кесенесінің, Маңғыстаудан табылған тастағы танбалар бейнеленді. Бір теңгелік банкнотқа Әбу Насыр әл Фараби, үш теңгеде Сүйінбай, бес теңгеде Құрманғазы, он теңгеде Шокан, жиырма теңгеде Абай, елу теңгелікте Әбілқайыр хан, жүз теңгелікте Абылайхан бейнесі салынғаны есімізде.

Қазақстан металл тиындарды шығаруға дайын болмағандықтан жедел түрде қағаз түрінде шығарылғанын ұмыта қойған жоқпыз, бірақ 1 жылдан соң оларды металл тиындарға ауыстырды. 1994 жылы қағаз тиындар жезден жасалған монеталармен алмасты. Ал, 1993 жылы жаңа салына бастаған банкнот фабрикасы 1995 жылы толық аяқталып, 1995 жылы 19 мамырда ресми ашылу салтанаты өтіп, Алматыда өз банкнот фабрикамыздың тұсауы кесілді. Қазір Тәуелсіз Қазақстан төл валютасын өз елімізде басып шығарады.

Теңге - тәуелсіздігіміздің нышаны. Осы 30 жылда Ұлттық теңгеміздің ел экономикасын тұрақтандыруға ықпалы зор болды.

Өз тілшімізден.

Құрметті аудан қаржыгерлері және сала ардагерлері!

Тәуелсіздіктің символындай болған төл теңгемізге биыл 30 жыл толып отыр. 1993 жылдың 15 қарашасында ұлттық валютамыз - теңге айналымға енгізілді. Қазақстан тарихындағы ең бір айтулы күнге айналған бұл мейрамды қаржы, банк қызметкерлері, осы саланың ардагерлері, қала берді бүкіл жұртшылық өзінің төл мерекесі ретінде атап өтеді. Ұлттық валюта қолданысқа енгізілгеннен бергі жылдар ішінде ел экономикасы еселеп артты, шын мәніндегі тәуелсіз нарықтық инфрақұрылым жасалды. Дербес валютамыздың негізіндегі бюджеттік-салықтық, ақша-кредиттік реформалар жүргізілді. Теңгеміз әлемдегі тұрақты валюталардың біріне айналды. Қаржылық мәселелерді шешуде және бюджеттік сала қызметкерлерінің әлеуметтік жағдайын қалыпты деңгейде ұстауда, сондай-ақ, экономика мен инфрақұрылымды қаржыландырудағы міндеттерді атқару жолында аудан қаржыгерлері аянбай қызмет етіп келеді. Өз ісіне адал, шын берілген білікті мамандар ауданның әлеуметтік-экономикалық дамуына зор үлес қосуда.

Құрметті қаржыгерлер, сала ардагерлері!

Сіздерді кәсіби мерекелеріңіз - ұлттық валюта күнімен шын жүректен құттықтаймыз! Теңгеміздің 30 жылдығы құтты болып, тәуелсіздігіміз мәңгілік жасасын!

Баршанызға зор денсаулық, еңбекте табыс, отбасыларыңызға береке-бірлік тілейміз!

М.МҰХТАРОВ,
аудан әкімі.С.СОЦИАЛ,
мәслихат төрағасы.

8 қараша - Статистика күні

Құрметті статистика қызметкерлері мен ардагерлері!

Сіздерді төл мерекелеріңіз Статистика күнімен құттықтаймыз!

Бүгінде күнделікті өмірде экономикалық қызметтің статистиканы қолданбайтын саласын табу қиын. Статистикасыз жеке кәсіпорындардың қызметін де, сондай-ақ, жалпы әлемдегі экономиканы да қорытындылау мүмкін емес.

Қазақстан Республикасының Президенті Қасым-Жомарт Тоқаевтың басшылығымен жүзеге асырылып жатқан реформаларды іске асыруда еліміздегі статистиканың қосқан үлесі зор. Сондықтан статистика - қоғам дамуының айнасы деуге негіз бар.

Ауданымыздың статистика басқармасында өз істеріне жауапкершілікпен қарайтын мамандар жұмыс атқарып, ауданымыздың жылнамасын дәлме-дәл, кестелі де сандық тілмен жазып келеді. Ол ақпараттар әр саланың өсіп-өркендеуімен бірінші кезекте іске асатын жұмыс бағдарламасын жасауға негіз қалары сөзсіз. Статистика келтірген деректер, сандар ой қалыптастырып, жаңа идея тудырып жатады.

Кейінгі жылдары статистиканы дамытуда және жетілдіруде табысты жұмыс жасауға қолайлы жағдай жасауда көптеген жұмыстар атқарылды. Заман талабына сай халықаралық стандарттарға сәйкес жаңа технология дендеп енгізудің нәтижесінде көрсететін қызмет түрлерінің де сапасы арта түсті.

Сіздерге зор денсаулық, еңбектеріңізге табыс, отбастарыңызға амандық, мол бақыт тілейміз!

М.МҰХТАРОВ,
аудан әкімі.С.СОЦИАЛ,
мәслихат төрағасы.

Өз тілшімізден.

Аудан әкімдігінде

МЕРЗІМІ БЕЛГІЛЕНГЕН
НАҚТЫ ТАПСЫРМАЛАР БЕРІЛДІ

Аудан әкімі М.Мұхтаровтың төрағалығымен өткен дүйсенбі күнгі кеңейтілген аппарат отырысының күн тәртібінде “Ауыл, кент әкімдіктерінің жанындағы жұмысшы топтардың инфляциялық процестерді тежеу мақсатында атқарылып жатқан жұмыстары туралы және ағымдағы жағдай: Халықты коммуналдық-тұрмыстық көмірмен қамтамасыз ету, қысқы мал азығы жем-шөп бағасы мен әлеуметтік манызы бар азық-түлік тауарларының бағасын тұрақтандыру жұмыстары, сондай-ақ, БАҚ және әлеуметтік желілерде жүргізілетін ақпараттық жұмыс туралы мәселелер қаралып, тиісті сала басшыларының хабарламалары тыңдалды.

Жалпы бағаны тұрақтандыру мақсатында инфляциялық про-

цестерді тежеу бойынша ауыл, кент округтері жанынан арнайы штабтар құрылып, жұмыс жасауда. Аталған штаб жұмысының негізгі мақсаттарының бірі - дүкендердегі әлеуметтік манызы бар азық-түліктерге негізсіз баға өсірмеу. Аудан әкімі М.Мұхтаров осы бағытта атқарылып жатқан жұмыстар бойынша кәсіпкерлік және өнеркәсіп бөлімінің басшысы Ш.Жүніске, ауыл кент әкімдеріне жұмыстарды жандандыра отырып, күнделікті бақылауда ұстауды, инфляциялық процестерді тежеу мақсатында атқарылып жатқан жұмыстарға қатысты мерзімі белгіленген нақты тапсырмалар берді.

Аудан әкімі азық-түлік бағаларының әр жерде әр түрлі екенін, оны мамандарға жүктеп

апта сайын мониторинг жүргізіп, себебін анықтау керек, бағаны ешкім бақылауға алмаса шарықтап кетуіне жол беріп аласыздар, сондықтан да бұл мәселе үнемі жергілікті әкімдердің назарында болуы керектігін атап өтті. Сондай-ақ, аудан әкімі халыққа жем-шөп, көмір аса қажетті әрі маңызды мәселе екенін айтып, әр елді мекендегі және алыстағы шаруашылықтардың жағдайын біліп бақылауда ұстап отыруды, елді мекендерге кебек, шөп жеткізу мәселесін қарап, ұйымдастыруды айтты. Отырыста сондай-ақ, салық түсімдері, қаржы игеріміне қатысты тиісті бөлім, мекеме басшылары мен ауыл, кент әкімдеріне тапсырмалар берілді.

Өз тілшімізден.

БАСПАСӨЗ БАРИШАҒА!

“ШЕТ ШҰҒЫЛАСЫ” ЖӘНЕ “ШЕТ ӨНІРІ”
ГАЗЕТТЕРІНЕ 2024 ЖЫЛҒА ЖАЗЫЛУ БАСТАЛДЫ

ҚҰРМЕТТІ ОҚЫРМАНДАР, “ШЕТ ШҰҒЫЛАСЫ” ГАЗЕТІМЕН БІРГЕ БОЛЫҢЫЗДАР!

АУДАНДЫҚ “ШЕТ ШҰҒЫЛАСЫ” ГАЗЕТІНЕ 6 АЙҒА 1957.60, БІР ЖЫЛҒА 3915.20 ТЕҢГЕ ИНДЕКСІ 65049

“ШЕТ ӨНІРІ” ГАЗЕТІНЕ 6 АЙҒА 1957.60 ТЕҢГЕ, БІР ЖЫЛҒА 3915.20 ТЕҢГЕ ИНДЕКСІ 65060

АУДАНДЫҚ АПТАЛЫҚ БАСЫЛЫМДАРҒА “КАЗПОЧТА” АҚ ЖЕРГІЛІКТІ ЖЕРЛЕРДЕГІ БАЙЛАНЫС
БӨЛІМШЕЛЕРІНЕ БАРЫП ЖАЗЫЛУҒА БОЛАДЫ.